

Handleiding/werkwijzer voor grootschalige toepassing van inundatie.

Deze handleiding is samengesteld op basis van de door de teler verstrekte gegevens. Daarbij is ook de teelt van een groenbemester opgenomen hoewel in dit onderzoek de meerwaarde daarvan niet is aangetoond.

HANDLEIDING INUNDATIE VOOR POOTAARDAPPELTELERS MET VERGELIJKBARE GROND (10% afslibbaar, 1,4% organische stof, pH-KCL 7.6).

1. EGALISEREN PERCEEL

Het hoogteverschil mag maximaal 50 cm bedragen; 55 cm water op het laagste punt en 5 cm water op het hoogste punt. Als er meer water staat dan is het risico op een dijkdoorbraak volgens de teler te groot.

2. DIJKAANLEG

Begin vroeg in het jaar met de aanleg van de dijk rond het perceel. De dijk rondom het perceel moet 50 cm hoger zijn dan het hoogste punt van het perceel. De dijkgrond moet goed aangedrukt worden. De dijk wordt ingezaaid met gras om het dijklichaam extra stevigheid te geven. Langs de randen van de dijk blijft een strook van 12 m groenbemester staan als golfbreker.

3. GROENBEMESTER TELEN EN INWERKEN

In april wordt een groenbemester gezaaid, enerzijds om de dijk te versterken en anderzijds om eventuele schimmelziekten nog beter te beheersen dan met alleen inundatie. De teelt wordt eind juni gekleped en daarna ingewerkt. Als groenbemester heeft de teler goede ervaring met de teelt van bruine mosterd (*Brassica juncea*). Dit gewas wordt circa 1,5 m hoog en kan na verhakselen ingewerkt worden. Randstroken van 12 m worden niet verhakseld en ingewerkt maar blijven intact als dijkbescherming. De effectiviteit van deze groenbemester in vergelijking met andere groenbemers tegen schimmelziekten is nog onbekend.

4. DRAINS AFSTOPPEN

In een perceel van 30 ha zijn 120 drains aanwezig met een onderlinge afstand van 8 m. De teler gebruikt voor het afstoppen pvc-buizen van 32 mm diameter en 9 meter lengte. Aan de ene kant zit een ventiel en aan de andere kant een fietsband. Na plaatsing in de drain wordt de fietsband met een compressor opgepompt en zit de drain dicht. De fietsband komt in de drain midden onder de dijk. Het afdichten duurt op dit perceel 1 volledige werkdag van 8 uur met twee mensen.

5. ONDER WATER ZETTEN PERCEEL

Per uur wordt 1000 kuub water ingelaten op het perceel. Voor 30 ha werd zeven dagen dag en nacht achter elkaar gepompt. (Het grondwater staat hier 1,25 meter onder het maaiveld). Dan heeft het grondwater het maaiveld bereikt en staat het perceel na twee dagen volledig onder water. Tijdens de periode van minimaal 12 weken dat het perceel onder water staat moet er één uur per dag water worden bijgepompt. Dit is essentieel want als er delen van het perceel tijdelijk droog staan dan kan dat de effectiviteit negatief beïnvloeden. De overloop bij voorkeur niet in de hoek van het perceel om de kans op dijkdoorbraak te minimaliseren.

6. GANZEN VERJAGEN

Op sommige percelen, zoals in het Lauwersmeergebied, kan het nodig zijn om ganzen te verjagen. De ganzen vreten anders in de naastgelegen percelen aan de aardappelen. De kosten voor het verjagen van ganzen is als overige kostenpost opgenomen in het overzicht.

7. AFVOEREN WATER

Na een behandelingstijd van minimaal 12 weken wordt in het najaar op het laagste deel van het perceel de stop uit de afvoerleiding gehaald. Na ongeveer vier weken is al het water weggevloeid. Pas daarna worden de drainsstoppers er weer uitgehaald. Door gecontroleerd het water weg te laten lopen

wordt voorkomen dat fijne gronddeeltjes door te hoge snelheid naar de drains spoelen en de drains verstopen. In de loop van de winter staat het grondwater weer op het oude niveau.

8. VOLGGEWAS

Tot het voorjaar wordt de grond niet bewerkt. Het eerste jaar na inundatie worden bieten geteeld omdat dit gewas een relatief goed ontwikkeld wortelstelsel heeft en bovendien water verdraagt waar eventueel wat natriumzout in zit.

9. STRUCTUUR NA INUNDATIE

De ervaring van de teler is dat de structuur goed blijft. Dit is ook gebleken uit het onderzoek. De fijne deeltjes blijven in de teeltlaag en spoelen niet of nauwelijks uit.

10. DIJKGROND

De grond van de dijk en daaronder is niet geïnundeerd en dus niet ontsmet. De teler houdt deze strook van 9 meter breed braak bij de volgende bietenteelt. In de eerstvolgende aardappelteelt komt op deze strook een hoogresistent ras te staan.